

Lakivaliokunnan mietintö n:o 9 hallituksen esityksen johdosta laiksi rikoslain täydentämisestä panttivangin ottamista koskevilla säännöksillä.

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 13 päivältä toukokuuta 1982 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 55.

Valiokunta on eduskunnan päätöksen mukaisesti hankkinut hallituksen esityksestä ulkoasiainvaliokunnan lausunnon, joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Valiokunnassa ovat asian johdosta olleet kuultavina lainsäädäntöneuvos Antero Ignatius oikeusministeriöstä, jaostopäällikkö Anja-Riitta Ketokoski ulkoasiainministeriöstä, poliisiylitarkastaja Olli Urponen sisäasiainministeriöstä ja professori Raimo Lahti Helsingin yliopistosta.

YK:n yleiskokous hyväksyi 17 päivänä joulukuuta 1979 panttivangin ottamista koskevan yleissopimuksen. Suomi on allekirjoittanut sopimuksen 29 päivänä lokakuuta 1980. Yleissopimuksen ratifiointi edellyttää rikoslain aineellisten säännösten tarkistamista. Tätä varten hallituksen esityksessä ehdotetaan, että rikoslakiin lisättäisiin uusi itsenäinen panttivangin ottamista koskeva rangaistussäännös, joka sijoitettaisiin vapauteen kohdistuvia rikoksia koskevaan rikoslain 25 lukuun. Uuden rangaistussäännöksen johdosta ehdotetaan myös eräitä muita rikoslain säännöksiä muutettaviksi. Lainmuutos on tarkoitus saattaa voimaan heti, kun eduskunta on sen hyväksynyt.

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 1982

Valiokunta on käsitellyt asian ja hallituksen esityksen perusteluihin viitaten pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena.

Asiaa käsitellessään valiokunta on kiinnittänyt erityistä huomiota panttivangin ottamista koskevan rangaistussäännöksen tunnusmerkistön kirjoittamistapaan ja rangaistusasteikkoon, koska eräissä asiantuntijalausunnoissa esitystä on rikoslain uudistamistyötä silmällä pitäen arvosteltu näiltä osin. Valiokunnan mielestä on tärkeätä, että Suomi voisi ratifioida panttivangin ottamista koskevan yleissopimuksen mahdollisimman pian. Ehdotettu sääntely on tämän yleissopimuksen sekä voimassa olevan rikoslain periaatteiden mukainen. Näin ollen ja kun nyt tehtävä ratkaisu tulee vireillä olevan rikoslain kokonaisuudistuksen yhteydessä tarkistettavaksi ja rangaistussäännös uudelleen kirjoitettavaksi, valiokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä sellaisenaan.

Edellä sanotun perusteella valiokunta kunioittavasti ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Asian rataisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Melin, varapuheenjohtaja Elo, jäsenet Eenilä (osittain), Hirvelä, Jaakonsaari, Kuoppa (osittain), Mä-

kynen, Pesälä, Petäjäniemi, Pohto (osittain), Pukkio (osittain), Rautiainen, Rytönen, Skinari, Starast ja Torikka sekä varajäsen Pihlajamäki (osittain).

EDUSKUNNAN
ULKOASIAINVALIOKUNTA

Liite

Helsingissä,

21 päivänä toukokuuta 1982

Lausunto n:o 2

Lakivaliokunnalle

Lakivaliokunta on kirjeellään 18 päivästä toukokuuta 1982 eduskunnan päätöksen mukaisesti pyytänyt ulkoasiainvaliokunnan lausuntoa hallituksen esityksestä n:o 55 laiksi rikoslain täydentämisestä panttivangin ottamista koskevilla säännöksillä. Asian johdosta ovat olleet asiantuntijoina kuultavina jaostopäällikkö Anja Riitta Ketokoski ulkoasiainministeriöstä ja lainsäädäntöneuvos Antero Ignatius oikeusministeriöstä. Käsiteltyään asian ulkoasiainvaliokunta esittää kunnioittaen seuraavaa.

YK:n yleiskokous hyväksyi 17 päivänä joulukuuta 1979 yleissopimuksen panttivankien ottamista vastaan, jäljempänä sopimus. Suomi kuului sopimuksen hyväksymistä yleiskokouksessa suosittaneisiin valtioihin ja allekirjoitti sen 29 päivänä lokakuuta 1980 ennen allekirjoittamiselle varatun määräajan päättymistä. Sopimuksen on tähän mennessä allekirjoittanut 46 ja lopullisesti hyväksynyt 17 valtiota. Sopimus tulee kansainvälisesti voimaan 22 valtion ratifioitua sen tai liittyttyä siihen. Suomen ratifiointi on siten omiaan edistämään sopimuksen kansainvälistä voimaantuloa.

Sopimuksen tarkoituksena on parantaa kansainvälisen terrorismin vastaista valtioiden välistä yhteistoimintaa. Kansainvälistä suojelua nauttiviin henkilöihin kohdistuneet väkivaltai-

suudet ovat viime vuosina lisääntyneet. Tällaisten tekojen ehkäisemiseksi on pyritty luomaan kansainvälisiä säännöstöjä, joihin myös Suomi on liittynyt. Näiden säännöstöjen perusajatuksena on varmistaa, että kansainvälisiä liittymäkohtia omaaviin väkivaltaisuuksiin syyllistyneet aina joko asetetaan syytteeseen sopimusvaltiossa tai luovutetaan toiseen sopimusvaltioon. Suomi on johdonmukaisesti tukenut näitä kansainvälisiä pyrkimyksiä. Sopimuksen ratifiointi edellyttää Suomen rikoslain aineellisten säännösten tarkistamista, jota hallituksen esitys tarkoittaa. Tämän jälkeen sopimus voidaan saatata Suomessa voimaan asetuksella. Kun asia kuuluu rikosoikeuden alaan, on menettelytapa ulkoasiainvaliokunnan mielestä tarkoituksenmukainen.

Hallituksen esityksen perusteluihin ja saamiinsa selvityksiin viitaten ulkoasiainvaliokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena sekä puoltaa sen hyväksymistä, jotta sopimus voidaan Suomen toimesta ratifioida mahdollisimman joutuisasti.

Edellä esitettyyn viitaten ulkoasiainvaliokunta kunnioittaen lausuntonaan esittää,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin.

Ulkoasiainvaliokunnan puolesta:

Pirkko Työläjärvi

Martti Manninen

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Työläjärvi, jäsenet Almgren, Björklund, Hetemäki-Olander,

Kanerva, Kangas, Lehtinen, Liikanen, Raatikainen, Sillantaus ja P. Vennamo sekä varajäsenet Juvela ja Ursin.